

สรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒

พระราชบัญญัติการเดินอากาศ (ฉบับที่ ๑๔) พ.ศ. ๒๕๖๒ เป็นการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยมีสาระสำคัญ ดังต่อไปนี้

(๑) เพิ่มเติมบทนิยามเกี่ยวกับการบินพลเรือน ที่เกี่ยวข้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๔)

(๒) ปรับปรุงองค์ประกอบและอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการการบินพลเรือน ให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมตามพระราชบัญญัตินี้ (มาตรา ๗, ๘, ๙, ๑๕)

(๓) เพิ่มอำนาจของสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยและผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยกำหนดขอบเขตการกำกับดูแลในเรื่องต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับกิจการการบินพลเรือนให้ครอบคลุมทุกด้าน รวมไปถึงกำหนดมาตรการในการตรวจสอบ เพื่อให้กิจการการบินพลเรือน มีมาตรฐานและความปลอดภัย รวมทั้งสอดคล้องกับมาตรฐานสากล (หมวด ๑/๑ : มาตรา ๑๕/๗ - มาตรา ๑๕/๑๖)

(๔) กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการให้บริการการเดินอากาศ (Air Navigation Service) เพื่อให้การประกอบกิจการการบริการการเดินอากาศต้องได้รับใบรับรอง และกำหนดมาตรฐานการบริการการเดินอากาศในเรื่อง ต่าง ๆ ได้แก่ การบริการจราจรทางอากาศ บริการระบบสื่อสาร ระบบช่วยการเดินอากาศ และระบบติดตามอากาศยาน บริการอุตุนิยมวิทยาการบิน บริการข่าวสารการบิน บริการออกแบบวิธีปฏิบัติ การบินด้วยเครื่องวัดประกอบการบิน และการบินทดสอบ กำหนดกลไกการออกใบรับรอง หน้าที่ของผู้ให้บริการ และการตรวจสอบติดตามการให้บริการการเดินอากาศ เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๓, ๔, ๕, ๑๐, ๑๑, และ ๑๕ แห่งอนุสัญญาฯ (หมวด ๑/๒ : มาตรา ๑๕/๑๗ – มาตรา ๑๕/๒๖)

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์การขนส่งวัตถุอันตรายและสิ่งของต้องห้ามหรือต้องดูแลเป็นพิเศษทางอากาศ โดยการรับมอบ จัดเก็บ บรรจุ ขนถ่าย หรือขนส่งของดังกล่าว ต้องได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย และปฏิบัติตามเงื่อนไข ที่ผู้อำนวยการกำหนด เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๑๘ แห่งอนุสัญญาฯ (หมวด ๑/๓ : มาตรา ๑๕/๒๗ – มาตรา ๑๕/๓๑)

(๖) กำหนดหลักเกณฑ์การใช้ห้วงอากาศ โดยให้คณะกรรมการการบินพลเรือนกำหนดนโยบายการใช้ห้วงอากาศ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือน

แห่งประเทศไทยกำหนดข้อกำหนดเกี่ยวกับเรื่องต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ของความปลอดภัยในการบิน เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๒ และ ๑๑ แห่งอนุสัญญาฯ และแนวคิดของ ICAO ว่าด้วยการบริหารจัดการห้วงอากาศแบบยืดหยุ่น (Flexible Use of Airspace-FUA) (มาตรา ๑๖/๕)

(๗) กำหนดให้สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยมีหน้าที่จัดทำแผนนิรภัยในการบินพลเรือนแห่งชาติเพื่อเป็นแนวทางในการบริหารจัดการความปลอดภัยการบินพลเรือนในระดับประเทศ โดยต้องมีการทบทวนเพื่อปรับปรุงแผนดังกล่าวทุก ๆ ปี และแจ้งผู้ซึ่งเกี่ยวข้องเพื่อนำไปปฏิบัติตาม (มาตรา ๒๑/๑ - มาตรา ๒๑/๒)

(๘) กำหนดหลักเกณฑ์การรองรับอากาศยานต่างประเทศที่มีสัญญาเช่าหรือสัญญาอื่นในลักษณะเดียวกันของผู้ดำเนินการเดินอากาศของไทย ให้ผู้ดำเนินการเดินอากาศของไทยที่นำอากาศยานต่างประเทศมาใช้ในการประกอบกิจการของตนโดยมีสัญญาเช่าหรือสัญญาอื่นในลักษณะเดียวกัน และประเทศไทยมีความตกลงกับประเทศผู้จดทะเบียนอากาศยานเพื่อโอนความรับผิดชอบของประเทศผู้จดทะเบียนอากาศยานให้กับประเทศไทยตามอนุสัญญาแล้ว ให้ถือว่าอากาศยานต่างประเทศนั้นเป็นอากาศยานที่จดทะเบียนตามกฎหมายไทย และให้ใบอนุญาตหรือการดำเนินการที่เกี่ยวข้องกับอากาศยานนั้นอยู่ภายใต้กฎหมายไทยด้วย ทั้งนี้เพื่อรองรับการเข้าเป็นภาคี Article ๘๓ bis แห่งอนุสัญญาฯ ต่อไป (มาตรา ๓๓/๑ - มาตรา ๓๓/๓)

(๙) กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลผู้ดำเนินการเดินอากาศ และการประกอบกิจการขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ เพื่อให้ผู้ใช้อากาศยานในการขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ต้องได้รับใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ (Air Operator Certificates : AOC) จากผู้อำนวยความสะดวกสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย โดยให้อำนาจผู้อำนวยความสะดวก กำหนดหลักเกณฑ์การออกใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ คุณสมบัติของผู้ขอใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ และอำนาจหน้าที่ในการกำกับดูแลการดำเนินการของผู้ได้รับใบรับรองผู้ดำเนินการเดินอากาศ เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๖ แห่งอนุสัญญาฯ (หมวด ๔/๑ : มาตรา ๔๑/๑๑๒ – มาตรา ๔๑/๑๒๓)

(๑๐) กำหนดหลักเกณฑ์การกำกับดูแลการบินพลเรือนทางเศรษฐกิจ โดยให้คณะกรรมการการบินพลเรือนรับผิดชอบในการกำกับดูแลกิจการการบินพลเรือนในทางเศรษฐกิจ ได้แก่ การขนส่งทางอากาศเพื่อการพาณิชย์ การทำงานทางอากาศ การ

บินทั่วไป และกิจการการบินพลเรือนอื่นที่คณะกรรมการการบินพลเรือนกำหนด (หมวด ๔/๒ : มาตรา ๔๑/๑๒๔ – มาตรา ๔๑/๑๓๕)

(๑๑) เพิ่มอำนาจของผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยในการกำกับดูแลผู้ประจำหน้าที่ กำหนดให้ในกรณีที่ผู้ประจำหน้าที่เจ็บป่วยหรือบาดเจ็บเป็นระยะเวลาตั้งแต่เจ็ดวันขึ้นไปต้องมีใบสำคัญแพทย์ และให้ผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยมีอำนาจตรวจสอบการใช้สารออกฤทธิ์ต่อจิตประสาทของผู้ประจำหน้าที่ กำหนดมาตรการบังคับในกรณีที่ผู้ประจำหน้าที่ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการกำหนดคุณสมบัติและการปฏิบัติหน้าที่ของผู้ประจำหน้าที่ เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๑ แห่งอนุสัญญาฯ (มาตรา ๕๐, มาตรา ๕๐/๑ - มาตรา ๕๐/๑๔)

(๑๒) กำหนดหลักเกณฑ์การรักษาความปลอดภัย และการอำนวยความสะดวกในการบินพลเรือน กำหนดให้สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบในการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือน จัดทำแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ดำเนินการและกำกับการติดตามให้มีการปฏิบัติตามแผนดังกล่าว รวมทั้งป้องกันกิจการการบินพลเรือนจากการกระทำอันเป็นการแทรกแซงโดยมิชอบด้วยกฎหมาย กำหนดอำนาจหน้าที่ของผู้อำนวยการสำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทยเพื่อดำเนินการให้เป็นไปตามแผนรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติ ตลอดจนมีอำนาจแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความปลอดภัยการบินพลเรือนแห่งชาติขึ้นเพื่อทำหน้าที่ให้ความเห็นชอบการกำหนดขอบเขตและจัดสรรงาน และให้คำแนะนำและความร่วมมือในการดำเนินการรักษาความปลอดภัย กำหนดหน้าที่ของเจ้าของหรือผู้ดำเนินงานสนามบินอนุญาตหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวอนุญาตในการดูแลรักษาความปลอดภัยในบริเวณสนามบินหรือที่ขึ้นลงชั่วคราวดังกล่าว เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๙ และ ๑๗ แห่งอนุสัญญาฯ และเพื่อรองรับการตรวจสอบด้านการรักษาความปลอดภัย USAP ของ ICAO (หมวด ๕/๑ : มาตรา ๕๐/๑๕ – มาตรา ๕๐/๔๑ และ หมวด ๕/๒ : มาตรา ๕๐/๔๒ - มาตรา ๕๐/๔๖)

(๑๓) กำหนดข้อห้ามหรือข้อจำกัดเกี่ยวกับการดำเนินกิจกรรมที่รบกวนต่อการเดินอากาศ โดยห้ามมิให้บุคคลใดจุดและปล่อย หรือกระทำการใดเพื่อให้วัตถุ เช่น บั้งไฟ โคมลอย ขึ้นสู่อากาศ ซึ่งเป็นการรบกวนหรือก่อให้เกิดอันตรายต่อการเดินอากาศ หรือปฏิบัติการของอากาศยาน ภายในเขตปลอดภัยในการเดินอากาศ สำหรับกิจกรรมอย่างอื่น เช่น ปล่อยแสงเลเซอร์ ปล่อยคลื่นเสียง คลื่นวิทยุ หรือการใช้

งานอุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ที่มีการปล่อยคลื่นไฟฟ้า ภายในเขตปลอดภัยในการเดินอากาศจะต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่ผู้อำนวยการกำหนด (มาตรา ๕๙/๑ - มาตรา ๕๙/๓)

(๑๔) ปรับปรุงบทบัญญัติเกี่ยวกับกองทุนหมุนเวียน กำหนดให้มีเงินทุนหมุนเวียนกรมท่าอากาศยาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อใช้จ่ายเกี่ยวกับการปรับปรุงและพัฒนาด้านความปลอดภัยหรือการรักษาความปลอดภัยของผู้โดยสาร จัดหาและปรับปรุงสิ่งอำนวยความสะดวก รักษาสิ่งแวดล้อมและลดมลพิษที่เกิดจากสนามบิน สนับสนุนกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์แก่ผู้โดยสาร รวมถึงการบริการจัดการท่าอากาศยาน หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องตามความจำเป็น กำหนดที่มาของเงินทุนหมุนเวียนและวิธีการใช้จ่ายให้สอดคล้องกับแหล่งที่มาของเงินทุนหมุนเวียน (มาตรา ๖๐/๔๔)

(๑๕) ปรับปรุงหลักเกณฑ์การสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ของอากาศยาน กำหนดให้มีคณะกรรมการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ของอากาศยานขึ้น (กสอ.) เพื่อทำหน้าที่สอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์รุนแรงของอากาศยาน วิเคราะห์ข้อมูลความปลอดภัยด้านการบิน และข้อมูลอุบัติเหตุและอุบัติการณ์ของอากาศยาน จัดทำรายงานการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์รุนแรงของอากาศยาน จัดทำข้อเสนอแนะเพื่อความปลอดภัยให้กับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง กำหนดอำนาจของ กสอ. ในการสอบสวนอุบัติเหตุและอุบัติการณ์รุนแรง กำหนดขั้นตอนในการดำเนินการสอบสวน กำหนดมาตรการในกรณีที่เกิดอุบัติเหตุหรืออุบัติการณ์ขึ้นแก่อากาศยาน ตลอดจนกำหนดมาตรการในการคุ้มครองข้อมูล เอกสารหรือหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับการสอบสวน เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๑๓ แห่งอนุสัญญาฯ (หมวด ๗ : มาตรา ๖๑ – มาตรา ๖๔ และ มาตรา ๖๔/๑ - มาตรา ๖๔/๑๙)

(๑๖) กำหนดหลักเกณฑ์การค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย โดยกำหนดให้มีคณะกรรมการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานที่ประสบภัยแห่งชาติ (กชย.) ทำหน้าที่กำหนดนโยบาย แนวทางและมาตรการในการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานที่ประสบภัย และให้ความเห็นชอบแผนการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานที่ประสบภัยแห่งชาติ โดยมีสำนักงานคณะกรรมการค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานและเรือที่ประสบภัย ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัดสำนักงานปลัดกระทรวงคมนาคม ทำหน้าที่เป็นศูนย์ประสานงานค้นหาและช่วยเหลืออากาศยานประสบภัย รวมทั้งกำหนดให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับอากาศยานต้องแจ้งเหตุในกรณีที่อากาศยานประสบภัยโดยไม่

ชักช้า เพื่อให้เป็นไปตามภาคผนวก ๑๒ แห่งอนุสัญญาฯ (หมวด ๗/๑ : มาตรา ๖๔/๒๐ - มาตรา ๖๔/๒๘)

(๑๗) เพิ่มอำนาจของพนักงานเจ้าหน้าที่และผู้ตรวจสอบด้านการบินในการบังคับการให้เป็นไปตามกฎหมาย โดยให้มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ที่เกี่ยวข้องกับอากาศยานเพื่อตรวจสอบ และสอบถามผู้ที่เกี่ยวข้อง โดยผู้ที่เกี่ยวข้องต้องอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าว เพื่อให้การกำกับดูแลการบินมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น (มาตรา ๖๕, มาตรา ๖๕/๑, มาตรา ๖๗, มาตรา ๖๗/๓ - มาตรา ๖๗/๑๒)

(๑๘) ปรับปรุงบทกำหนดโทษตามพระราชบัญญัตินี้ ให้สอดคล้องกับการแก้ไขเพิ่มเติมพระราชบัญญัติการเดินอากาศ พ.ศ. ๒๔๙๗ โดยร่างพระราชบัญญัตินี้ได้กำหนดให้มีมาตรการทางปกครอง และมีการปรับปรุงอัตราค่าปรับทางอาญาให้สอดคล้องกับฐานความผิดที่มีลักษณะเป็นความผิดเกี่ยวกับเศรษฐกิจ (หมวด ๙)

ฝ่ายกฎหมาย
สำนักงานการบินพลเรือนแห่งประเทศไทย